

Inspreken Eddy van Essen Politieke Markt 22 oktober 2024

2^e Beleidsrapp. 2024, Beleidsbegroting 2025-2028, Belastingverordening en tarieven 2025

Door de gebrekkige manier waarop afvalbeleidsmaatregelen worden uitgevoerd kun je de negatieve gevolgen van tevoren zien aankomen. Extra en hogere kosten, ontevreden burgers en verloedering van de openbare ruimte. Als het nu gaat om de invoering van het Omgekeerd Inzamelen, voedselfietsen, Bioboxen of PMD-zakken, van een degelijk Plan van Aanpak is geen sprake.

Er kwam een raads werkgroep afval, die liet zich adviseren door Twente Milieu. Maar wat willen de inwoners? Hoe zit het met de burgerparticipatie? Hun taak als volksvertegenwoordigers heeft de werkgroep gedelegeerd aan Twente Milieu *“want die hebben dagelijks contact met de inwoners”*. De wettelijke procedure op basis van de Awb zou ook een vorm van burgerparticipatie zijn.

Het drama met de PMD-zakken is inmiddels voor iedereen duidelijk. Waarom was het voorstel van de raadwerkgroep beter dan het nasorteren bij o.a. Attero zoals dit vanaf begin 2023 plaatsvond? De wethouder raadde een motie af die vroeg om nascheiding te overwegen. Dit deed ze door een groot aantal zogenaamde nadelen voor te lezen. Ik heb ze op mij Facebookpagina allemaal weerlegd en adviseer ieder raadslid daar kennis van te nemen.

Het gebruik van de Bioboxen valt zwaar tegen. Begin 2023 ontving wethouder Freriksen van mij een uitgebreide notitie met hierin het advies, op basis van de ervaring andere gemeenten, hoe je dit i.o.m. de inwoners efficiënt en met het beste milieurendement zou kunnen aanpakken. Dit met inachtneming van de Europese regelgeving. Een ambtenaar reageerde per E-mail: *“Dank voor uw reactie. Wij zullen uw opmerkingen meenemen bij verdere afwegingen.”* Maar ze hebben helemaal niets meegenomen!

In feite zijn de Bioboxen en de PMD-zakken werkwijze illegaal omdat het uitvoeringsbesluit niet is gewijzigd. Kan dit maar zo?

En dan weer het jaarlijkse downsizen van de afvalstoffenheffing. Hengelo hanteert niet de COELO bedragen omdat, citaat: *“Dit cijferbeeld wijkt af van de tarieven die Coelo in de tabellen hierna hanteert. Coelo gaat voor diftar-gemeenten uit van kilo's afval per inwoner conform CBS. CBS rapporteert met 2 jaren vertraging, wat in de huidige tendens van afvalvermindering ons afvalgedrag niet goed weergeeft.”*

Maar er is in Hengelo nauwelijks sprake van afvalvermindering!

Hengelo gaat uit van een gemiddeld huishouden en dat is principeel onjuist, je moet uitgaan van de meest voorkomende situatie en dat is een meerpersoonshuishouden. Een gemiddeld huishouden zou in 2025 maar 23 keer ‘restafval klikken’ en 9 keer een 140 L GFT container aanbieden. (€ 10,80 + € 29,90 + € 197,28) = € 237,98. Waarom 23 kliks en dus 1 klik minder dan in 2024? Het is toch met de PMD-zakken in de hoogbouw de bedoeling dat het PMD zuiverder wordt? Waar blijft dan het restafval?

Volgens de zomernota 2024-2028 is €9,38 miljoen aan afvalstoffenheffing noodzakelijk te betalen door 38.324 huishoudens. Dus zou je het gemiddelde van alle huishoudens nemen dan kom je uit op €244,76. Dat is dus €6,78 meer, echter je moet van een meerpersoonshuishouden uitgaan en dan kom je nog hoger uit.

Volgens het CBS is de verhouding eenpersoons en meerpersoonshuishoudens in Hengelo 1:1,43. Een meerpersoonshuishouden heeft ongeveer 2 x zoveel afval en daardoor een 2 x hoger variabel tarief dan een eenpersoons huishouden. Het variabele tarief is gemiddeld €244,76 - €197,28 = €47,48 Een meerpersoonshuishouden betaalt dan **€257,06** (en dus geen €237,98). Een verschil met de onjuiste berekening van de gemeente is **€19,08**.

In de beleidsbegroting 6.1.4 Aanduiding lokale lastendruk (blz. 136) staat vermeld dat de berekende **€237,98** afvalstoffenheffing voor een gemiddeld **gezin en een meerpersoonshuishouden** betreft. Dit is pertinent onjuist. Bij de vergelijking tussen de Twentse gemeente vermeldt Hengelo wel de COELO-cijfers 2024 (blz. 137)

Het gemiddelde aantal kliks restafval is niet representatief omdat deze beïnvloed worden door de afvalmijders en huishoudens die hun GFT als grof tuinafval gratis naar het milieupark brengen wat niet de bedoeling is. In 2019 betaalden 2.936 huishoudens geen variabel tarief, de zogenaamde 0-aanbieders. Er zijn ook 'legale' afvalmijders die hun afval niet bij Twente Milieu inleveren maar bijvoorbeeld deponeren bij bedrijfsafval.

Hengelo rekent in 2025 voor fijn restafval met gemiddeld €29,90 variabele kosten. De 354 huishoudens met een zorgcontainer betalen gemiddeld voor het fijn restafval €60,60 variabele kosten. De 3.759 huishoudens met een keuzecontainer betalen gemiddeld voor fijn-restafval €75,51 variabele kosten (extra vasttarief + variabele kosten). De huishoudens met een zorg of keuzecontainer zijn de sponsors van de afvalbegroting.

Er zou in 2023 volgens de jaarrapportage van Twente Milieu 57 kg. PMD per inwoner zijn ingezameld. Dit is onmogelijk, in het allergunstigste geval is dit niet meer dan 32 kg. In het (vervuilde) PMD zit dus tenminste 25 kg. restafval. Dit betekent dat het fijn + grof restafval in 2023 geen 64 + 21 = 85 kg. per inwoner was maar 85 + 25 = 110 kg. Daarmee voldoet Hengelo niet aan de VANG-doelstelling 2020 van maximaal 100 kg. fijn + grof restafval.

Over de consequenties van de zogenaamde pilot "serviceverhogende maatregelen milieupark" is blijkbaar niet nagedacht. Een pilot doe je om iets uit te proberen en als het een succes is structureel in te voeren. Afgelopen juli had een eerste evaluatie moeten plaatsvinden en conclusies getrokken die gevolgen hebben voor de afvalbegroting 2025. Inwoners laten betalen voor afval waar een UPV voor geldt is sowieso not done. Matrassen zonder extra kosten inleveren vermindert het dumpen. Gedumpte matrassen moeten tegen extra kosten worden opgehaald en zijn vaak nat, kunnen daarom niet gerecycled worden en gaan tegen hoge kosten de oven in. Tel uit je verlies.

De gemeenteraad is alleen in staat haar controlerende taak goed uit te voeren als ze over voldoende informatie beschikt. Dit betekent een realistische prognose van de afval baten en lasten in 2024, een inzichtelijke afvalbegroting 2025 en de hoogte van de voorziening.

Al zeven jaar houd ik mij bezig het Hengelose afvalbeleid en is het voor mij volstrekt duidelijk waarom er al die jaren over gesoebat wordt. Twee wethouders gingen mede door het afvalbeleid roemloos ten onder, als het zo doorgaat zal de geschiedenis zich herhalen. Eind volgend jaar beginnen de verkiezingscampagnes en zal het afvalbeleid weer hoog op de agenda staan. Gezien het huidige fiasco met de PMD-zakken waarschijnlijk bovenaan.

Afval Informatie en Advies Hengelo, Eddy van Essen, adviseur circulaire economie

E-mail: aieahengelo@ziggo.nl

Website: <https://www.facebook.com/afvalinformatieenadvieshengelo/>